

Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova

- Domeniul de intervenție 2: Planificarea și programarea regională -

Concept de Proiect Posibil: 2_18_Orhei

Versiune finală

Februarie 2015

Ministerul Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Publicat de:

Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) GmbH

Sediul social:

Bonn și Eschborn, Germania

Friedrich-Ebert-Allee 40
53113 Bonn, Germany
T +49 228 44 60-0
F +49 228 44 60-17 66

Dag-Hammarskjöld-Weg 1-5
65760 Eschborn, Germany
T +49 61 96 79-0
F +49 61 96 79-11 15

E info@giz.de
I www.giz.de

Autori:

Liliana Belecciu, Oxana Briceag, Anatol Burciu, Eugenia Bușmachi, Victor Găină, Tatiana Gordînscaia, Leonid Meleca, Nadejda Mocan, Cristian Murariu, Adriana Pienaru, Mihail Rogovei, Rafal Andrzej Stanek, Angela Vieru

Elaborat de:

Consortium GOPA - Gesellschaft für Organisation, Planung und Ausbildung mbH – Eptisa Servicios de Ingeniera S.L.-
Kommunalkredit Public Consulting GmbH

Elaborat în cadrul:

Proiectului "Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în numele Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și cu suportul Guvernului României, Agenției Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Uniunii Europene.

Partenerii proiectului:

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova
Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord, Centru și Sud

Opiniile exprimate în prezentul text aparțin autorului/autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al agenției de implementare, finanțatorilor și partenerilor proiectului.

Chișinău, Februarie 2015

Conținut

1	Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil.....	1
1.1	Scopul Conceptului de Proiect Posibil	1
1.2	Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil	1
2	Aspecte socio-economice	2
3	Aspecte instituționale și legale	4
3.1	Cadrul juridic legal.....	4
3.2	Organizarea administrativ-teritorială.....	4
3.3	Competența privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.....	4
3.4	Gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și canalizare	4
3.5	Dreptul de proprietate	5
3.6	Evaluarea potențialului de asociere/extindere a ariei de prestare a serviciilor .	5
4	Aspecte financiare	6
4.1	Analiza Raportului de Profit și Pierderi	6
4.2	Analiza Bilanțului contabil.....	7
4.3	Investiții	8
4.4	Indicatori financiari	8
5	Aspecte tehnice.....	10
5.1	Sistemul de alimentare cu apă. Situația actuală	10
5.1.1	<i>Situația actuală în satul Peresecina.....</i>	<i>10</i>
5.1.2	<i>Situația actuală în satul Sămănanca</i>	<i>11</i>
5.1.3	<i>Situația actuală în satul Teleșeu.....</i>	<i>12</i>
5.1.4	<i>Situația actuală în satul Donici (comuna Donici).....</i>	<i>12</i>
5.1.5	<i>Situația actuală în satul Camencea (comuna Donici)</i>	<i>13</i>
5.1.6	<i>Situația actuală în satul Pocșești (comuna Donici)</i>	<i>14</i>
5.2	Sistemul de canalizare. Situația actuală	14
5.2.1	<i>Situația actuală</i>	<i>14</i>
5.3	Rezultatele obținute pentru Conceptul de Proiect Posibil propus.....	16
5.4	Estimarea investițiilor și a numărului de beneficiari	21
6	Aspecte de mediu	23
7	Concluzii	26
8	Bibliografie	27

Anexe

Anexa 1	Fișa Conceptului de Proiect Posibil
Anexa 2	Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil

Tabele

Tabel 4-1:	Evoluția tarifelor	6
Tabel 4-2:	Raportul de Profit și Pierderi al Regia "Apă-Canal Orhei" S.A.	6
Tabel 4-3:	Bilanțul contabil al Regia "Apă-Canal Orhei" S.A.	7
Tabel 4-4:	Investiții	8
Tabel 4-5:	Indicatori financiari	8
Tabel 5-1:	Estimarea investițiilor capitale necesare pentru Conceptul de Proiect Posibil	21
Tabel 6-1:	Aspecte de mediu	23

Figuri

Figura 2-1:	Situația geografică a orașului Orhei.....	2
Figura 5-1:	Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în s. Peresecina	10
Figura 5-2:	Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în s.Sămănanca.....	11
Figura 5-3:	Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Teleșeu	12
Figura 5-4:	Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Donici	13
Figura 5-5:	Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Camencea.....	14
Figura 5-6:	Limitele estimative ale zonelor de canalizare în satul Peresecina	15
Figura 5-7:	Limitele estimative ale zonelor de canalizare în satul Donici (comuna Donici)	15
Figura 5-8:	Limitele estimative ale zonelor de canalizare în satul Camencea	16
Figura 5-9:	Limitele estimative ale sistemului de alimentare cu apă propus în CPP	17
Figura 5-10:	Limitele estimative ale sistemului de alimentare cu apă propus în CPP	18
Figura 5-11:	Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP	18
Figura 5-12:	Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP	19
Figura 5-13:	Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP	19
Figura 5-14:	Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP	20
Figura 5-15:	Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP	20
Figura 5-16:	Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP	21

Acronime și abrevieri

AAC	Alimentare cu apă și canalizare
ACD	Agenția Cehă pentru Dezvoltare
ADA	Agenția de Dezvoltare Austriacă
ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
AMAC	Asociația "Moldova-Apă Canal"
APL	Autoritatea Publică Locală
BEI	Banca Europeană de Investiții
BERD	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BM	Banca Mondială
CPP	Concept de Proiect Posibil
CPV	Concept de Proiect Viabil
EUR	Euro
FEN	Fondul Ecologic Național
FNDR	Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
HG	Hotărâre de Guvern
IES	Inspectoratul Ecologic de Stat
Î.M.	Întreprindere Municipală
km	kilometru
MDL	Lei Moldovenești
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MM	Ministerul Mediului
MSPL	Modernizarea Serviciilor Publice Locale
NIF	Fondul de Investiții pentru Vecinătate (Neighbourhood Investment Facility)
PP	Propunere de Proiect
PPF	Proiect propus spre finanțare
PPP	Parteneriat Public Privat
PPR	Planificare și Programare Regională
PRS	Program Regional Sectorial
RA	Rețele de distribuție a apei
RC	Rețele de canalizare
RD	Regiune de dezvoltare
RM	Republica Moldova
ROA	Rentabilitatea Activelor (Return on Assets)
ROE	Rentabilitatea Capitalului Propriu (Return on Equity)
SDR	Strategia de Dezvoltare Regională
SE	Stație de epurare a apelor uzate
SF	Studiu de fezabilitate
SNiP	Standarde Rusești în Construcție
SP	Stație de pompare
SPAU	Stație de pompare a apelor uzate
SPPAU	Stație principală de pompare a apelor uzate
SRL	Societatea cu Răspundere Limitată
STA	Stație de tratare a apei brute
UE	Uniunea Europeană
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectelor
USAID	Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională

1 Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil

1.1 Scopul Conceptului de Proiect Posibil

Scopul Conceptului de Proiect Posibil este soluționarea problemelor cu caracter instituțional, legal, financiar și tehnic, pentru a asigura o exploatare durabilă și continuă a sistemelor centralizate de alimentare cu apă și canalizare, prin extindere, reabilitare și regionalizare continuă.

1.2 Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil

Obiectivele Conceptului de Proiect Posibil prevăd în satele Peresecina, Sămănanca, Teleșeu, Donici, Camencea și Pocșești din raionul Orhei îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă pentru 353 consumatori (satul Donici), 108 consumatori (satul Pocșești) și de canalizare pentru 6.835 consumatori (satul Peresecina), 821 consumatori (satul Sămănanca), 1.435 consumatori (satul Teleșeu), 886 consumatori (satul Donici), 1.060 consumatori (satul Camencea) și 108 consumatori (satul Pocșești), ceea ce va contribui la creșterea bunăstării și protecția sănătății populației.

Obiectivele specifice ale Conceptului de Proiect Posibil sunt:

- Alimentarea cu apă potabilă a consumatorilor;
- Folosirea rațională a resurselor de apă;
- Protecția surselor de apă împotriva poluării;
- Protecția mediului ambiant;
- Reducerea pierderilor de apă;
- Reducerea rezonabilă costurilor de operare;
- Estimarea a investițiilor.

Aceste obiective se vor atinge prin implementarea următoarelor acțiuni:

- Extinderea rețelelor de distribuție a apei în satul Donici (comuna Donici);
- Construcția rețelelor de distribuție a apei în satul Pocșești (comuna Donici);
- Extinderea rețelelor de canalizare în satul Peresecina;
- Construcția rețetelor de canalizare sub presiune în satul Peresecina;
- Construcția stațiilor de pompare a apelor uzate în satul Peresecina;
- Construcția rețelelor de canalizare în satul Sămănanca;
- Construcția stației de epurare a apelor uzate în satul Sămănanca;
- Lucrări de construcții-montaj al rețelelor de canalizare în satul Teleșeu;
- Lucrări de construcții-montaj al stației de epurare a apelor uzate în satul Teleșeu;
- Extinderea rețelelor de canalizare în satul Donici (comuna Donici);
- Construcția stației de epurare a apelor uzate în satul Donici (comuna Donici);
- Construcția rețelelor de canalizare în satul Camencea (comuna Donici);
- Construcția stației de epurare a apelor uzate în satul Camencea (comuna Donici);
- Construcția rețelelor de canalizare în satul Pocșești (comuna Donici);
- Construcția stației de epurare a apelor uzate în satul Pocșești (comuna Donici).

2 Aspecte socio-economice

Orașul Orhei se află în zona centrală a Republicii Moldova, la o distanță de cca. 36 km de mun. Chișinău.

Orașul Orhei este un centru administrativ și comercial al raionului Orhei, cu populația totală de cca. 25.640 locuitori.

Satul Peresecina este situat la o distanță de cca. 14 km de la orașul Orhei cu populația totală de cca. 8.290 locuitori. Satul Sămănanca este situat la o distanță de cca. 15 km de la orașul Orhei cu populația totală de cca. 821 locuitori. Satul Teleșeu este situat la o distanță de cca. 17 km de la orașul Orhei cu populația totală de cca. 1.435 locuitori. Satul Donici (comuna Donici) este situat la o distanță de cca. 20 km de la orașul Orhei cu populația totală de cca. 886 locuitori. Satul Camencea (comuna Donici) este situat la o distanță de cca. 20 km de la orașul Orhei cu populația totală de cca. 1.060 locuitori. Satul Pocșești (comuna Donici) este situat la o distanță de cca. 20 km de la orașul Orhei cu populația totală de cca. 108 locuitori.

Figura 2-1: Situația geografică a orașului Orhei

Sursa: www.wikipedia.org

Conform Biroului Național de Statistică în trimestrul II 2014 veniturile disponibile ale populației în Republica Moldova au constituit în medie pe o persoană pe lună 1.756,1 MDL. Pentru Regiunea de Centru veniturile disponibile ale populației au constituit în medie pe o persoană pe lună 1.437,9 MDL.

Numărul mediu de locuitori într-o gospodărie sunt 2,4 (2,3 în mediu urban și 2,5 în mediul rural).

Luând în calcul un consum mediu de 60 l/per/zi, factura lunară pe gospodărie va fi:

- $0,060 \text{ m}^3 / \text{zi} \times 30 \text{ zile} \times 2,4 \times 22,60 \text{ MDL} / \text{m}^3 = 97,63 \text{ MDL};$

Comparând cu venitul mediu pe gospodărie, și anume $1.437,9 \times 2,4 = 3.450,96 \text{ MDL}$, raportul de suportabilitate va fi de 2,83%, ceea ce înseamnă că populația va avea capacitatea de a suporta creșterea tarifului în urma implementării noilor investiții în infrastructura propusă.

3 Aspecte instituționale și legale

3.1 Cadrul juridic legal

Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.1402-XV din 24.10.2002 privind serviciile publice de gospodărie comunală, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.272-XIV din 10.02.1999 cu privire la apa potabilă, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr.845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.387 din 06.06.1994 cu privire la aprobarea Regulamentului-model al întreprinderii municipale, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.164 din 29.11.2004 privind Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 218-223 din 03.12.2004.

3.2 Organizarea administrativ-teritorială

Organizarea administrativ-teritorială a localităților incluse în CPP: satul Teleșeu; satul Sămănanca; satul Peresecina; comuna Donici cu localitățile Donici, Camencea și Pocșești.

3.3 Competența privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare

Serviciile publice de alimentare cu apă sunt înființate, organizate și gestionate sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților publice locale, reprezentate de consiliile locale, ca autorități deliberative, și primării, ca autorități executive.

Nu este organizat serviciul de alimentare cu apă în sistem centralizat în localitățile Sămănanca, Camencea și Pocșești.

3.4 Gestiunea serviciului public de alimentare cu apă și canalizare

În localitățile beneficiare a serviciului de alimentare cu apă potabilă, autoritatea publică locală a autorizat Asociațiile utilizatorilor de apă să furnizeze aceste servicii în raza localității. Astfel, în satul Peresecina prestarea serviciului este asigurată de 5 asociații; în satul Sămănanca – de asociația “Izvoraș”; în satul Teleșeu – de asociația “Viitorul”; în satul Donici – de asociația “Scînteia”.

Tarifele pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare sunt aprobate de consiliile locale, conform legislației în vigoare.

3.5 Dreptul de proprietate

Sistemele publice de alimentare cu apă, constituind ansambluri tehnologice și funcționale integrate care acoperă întregul circuit tehnologic sunt proprietatea unităților administrativ-teritoriale.

Sondele sunt în gestiunea consiliului local, în timp ce rețelele de distribuție de pe teritoriul unităților administrative-teritoriale sunt gestionate fie de asociațiile utilizatorilor de apă, fie de autoritatea publică locală.

Nu există sisteme de alimentare cu apă în proprietatea unor persoane fizice sau persoane juridice de drept privat.

3.6 Evaluarea potențialului de asociere/extindere a ariei de prestare a serviciilor¹

Primarii localităților implicate în proiect și-au exprimat interesul față de crearea unui serviciu comun de alimentare cu apă și canalizare, gestionat de un singur operator regional, în care autoritățile publice locale să devină acționari, servind drept exemplu Regia "Apă-Canal Orhei" S.A. Directorul societății pe acțiuni, de asemenea, intenționează să-și lărgască aria de acțiune în localitățile date, dispunând de capacitate operațională și managerială, precum și de experiență în activități similare. La moment, Regia "Apă-Canal Orhei" S.A. este un operator regional, prestînd serviciul de alimentare cu apă localităților Piatra, Păhărnicieni, Mitoc, Step-Soci, Budăi, Seliște, Lucășeuca.

¹ De alimentare cu apă și de canalizare către alte unități administrativ-teritoriale

4 Aspecte financiare

4.1 Analiza Raportului de Profit și Pierderi

Tarifele practicate de Regia "Apă-Canal Orhei" S.A. sunt diferențiate pe categorii de utilizatori și sunt aprobate de către Consiliul Local (vezi tabelul 4-1).

Tabel 4-1: Evoluția tarifelor

Tariful pentru consumatori	2013 (MDL / 1m ³)	2014 (MDL / 1m ³)
Instituții Bugetare	58,70	58,70
Agenți Economici	58,70	58,70
Populația	22,60	22,60

Sursa: Regia "Apă-Canal Orhei" S.A.

În perioada 2013-2014 se observă o situație constantă privind evoluția tarifelor la serviciile de apă și canalizare prestate de către Regia "Apă-Canal Orhei" S.A.

Evoluția contului de profit și pierdere pentru perioada 2012-2013 este prezentată în tabelul 4-2.

Tabel 4-2: Raportul de Profit și Pierderi al Regia "Apă-Canal Orhei" S.A.

Raportul de Profit și Pierderi	C/R	2012 (MDL)	2013 (MDL)
Venituri din vânzări	010	17.892.241	20.076.827
Costul vânzărilor	020	12.849.673	15.452.591
Profit brut (pierdere globală)	030	5.042.568	4.624.236
Alte venituri operaționale	040	2.944.465	1.620.272
Cheltuieli comerciale	050	985.360	1.416.263
Cheltuieli generale și administrative	060	2.966.266	3.143.673
Alte cheltuieli operaționale	070	586.014	650.368
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	080	3.449.393	1.034.204
Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	090	12.177	176.548
Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	100	-501.731	201.023
Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	110	2.959.839	1.411.775
Rezultatul excepțional: profit (pierdere)	120		
Profitul (pierdere) perioadei de gestiune până la impozitare	130	2.959.839	1.411.775
Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit	140	135.721	439.423
Profit net (pierdere netă)	150	3.095.560	1.851.198

Sursa: Regia "Apă-Canal Orhei" S.A.

Se poate observa că Operatorul înregistrează profit din activitatea operațională pe perioada 2012-2013. În urma rezultatelor obținute întreprinderea are tendințe de reducere a profitului de la 3,1 mil. MDL la 1,9 mil. MDL în perioada anului 2013.

4.2 Analiza Bilanțului contabil

În baza Bilanțului contabil al Operatorului constatăm tendința de creștere a patrimoniului (vezi tabelul 4-3).

Tabel 4-3: Bilanțul contabil al Regia "Apă-Canal Orhei" S.A.

Bilanțul contabil	C/R	2012 (MDL)	2013 (MDL)
ACTIV			
ACTIVE PE TERMEN LUNG			
Active materiale in curs de execuție	040	45.083.687	103.723.896
Mijloace fixe	060	92.171.551	123.255.985
Uzura si epuizarea activelor materiale pe termen lung	080	-58.985.756	-63.401.140
Valoarea de bilanț a activelor materiale pe termen lung	090	78.269.482	163.578.741
Total Active Pe Termen Lung	180	78.269.482	163.578.741
ACTIVE CURENTE			
Stocuri de mărfuri și materiale			
Stocuri de mărfuri și materiale	250	2.888.371	4.908.861
Creanțe aferente facturilor comerciale	260	5.990.855	3.324.298
Alte creanțe pe termen scurt	340	6.718	7.220
Creanțe pe termen scurt	350	5.997.573	3.331.518
Mijloace bănești			
Cont valutar	420	3.143.777	7.332.713
Mijloace bănești	440	3.143.777	7.332.713
Total Active Curente	460	12.029.721	15.573.092
TOTAL GENERAL - ACTIV	470	90.299.203	179.151.833
PASIV			
CAPITAL PROPRIU			
Capital statutar și suplimentar			
Capital statutar	480	60.000.000	60.000.000
Capital statutar și suplimentar	520	60.000.000	60.000.000
Rezerve stabilite de legislație	530	192.507	192.507
Rezerve	560	192.507	192.507
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor prece-	580	-7.693.128	-4.835.224
denți			
Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	610	-7.693.128	-4.835.224
Total Capital Propriu	650	52.499.379	55.357.283
DATORII PE TERMEN LUNG			
Datorii financiare pe termen lung	690	31.190.856	36.342.745
Alte datorii pe termen lung calculate	750	2.629.598	82.946.818
Datorii pe termen lung calculate	760	2.629.598	82.946.818
Total Datorii Pe Termen Lung	770	33.820.454	119.289.563
DATORII PE TERMEN SCURT			
Datorii financiare pe termen scurt	820	1.691.737	1.367.910
Datorii comerciale pe termen scurt			
Datorii privind facturile comerciale	830	960.963	1.181.813
Datorii privind retribuirea muncii	870	512.210	560.830
Datorii privind asigurările	890	138.290	142.849
Alte datorii pe termen scurt	950	676.170	1.251.585
Datorii pe termen scurt calculate	960	1.326.670	1.955.264
Total Datorii Pe Termen Scurt	970	3.979.370	4.504.987
TOTAL GENERAL - PASIV	980	90.299.203	179.151.833

Sursa: Regia "Apă-Canal Orhei" S.A.

Din analiza Bilanțului Contabil reiese următoarele concluzii:

- Pe partea de active principalul element îl reprezintă activele pe termen lung care constituie circa 91,3% din total activ pentru anul 2013. Se remarcă creșterea cu circa 88,8 mil. MDL în anul 2013 față de 2012, această creștere se datorează investițiilor pe termen lung realizate de către Operator în perioada menționată;
- Pe partea de pasive se observă că Operatorul se finanțează preponderent din capital permanent, în structura căruia observăm o majorare a datoriilor pe termen lung în anul 2013. Ponderea datoriilor reprezintă circa 2,5% din totalul pasivului. Ponderea considerabilă o constituie datoriile pe termen scurt, menționînd că Operatorul își onorează obligațiunile la termen față de creditorii.

4.3 Investiții

Operatorul a beneficiat de investiții finanțate din surse externe (vezi tabelul 4-4).

Tabel 4-4: Investiții

Investiții	Sursa	Perioada	Suma (MDL)
Total			111.600.000
Dezvoltarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare	BERD	2012-2015	37.200.000
Dezvoltarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare	BEI	2012-2015	37.200.000
Dezvoltarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare	FIV	2012-2015	37.200.000

Sursa: Regia "Apă-Canal Orhei" S.A.

4.4 Indicatori financiari

În baza datelor colectate de la Operator s-a calculat o serie de indicatori referitor la situația financiară (vezi tabelul 4-5).

Tabel 4-5: Indicatori financiari

Nr	Indicatori financiari	2012	2013
1	Rata de lichiditate curentă	3,02	3,46
2	ROE, %	5,9	3,3
3	ROA, %	3,3	0,8
4	Profitabilitatea operațională, %	19,3	5,2
5	Rata de acoperire a serviciului datoriei	0,58	0,31
6	Ponderea capitalului propriu	0,42	0,69
7	Perioada de rotație a stocurilor, zile	82	92
8	Perioada de colectare a creanțelor, zile	122	85
9	Perioada de plată a furnizorilor, zile	27	51

Sursa: GIZ/MSPL

- Indicatorii de rentabilitate (2,3,4) indică valori oscilante, dar în general pozitive din activitatea operațională și economico-financiară, generate de către Operator în perioada analizată. Valorile pozitive denotă faptul că Operatorul își acoperă costurile curente;
- Indicatorii de îndatorare (5,6) arată o pondere de datorie înaltă, promovînd o politică de îndatorare pe termen lung;

- Indicatorul de lichiditate (1) denotă că situația capacității de plată pe termen scurt este una stabilă, însă Operatorul dispune de flux de numerar redus;
- Capacitatea de a colecta creanțele denotă o descreștere a perioadei de colectare de la 122 de zile în 2012 la 85 zile în 2013, iar plata furnizorilor denotă o tendință de creștere de la 27 la 51 de zile, ceea ce presupune tendințe pozitive de gestiune a gradului de eficiență a exploatarei activelor curente.

5 Aspecte tehnice

5.1 Sistemul de alimentare cu apă. Situația actuală

5.1.1 Situația actuală în satul Peresecina

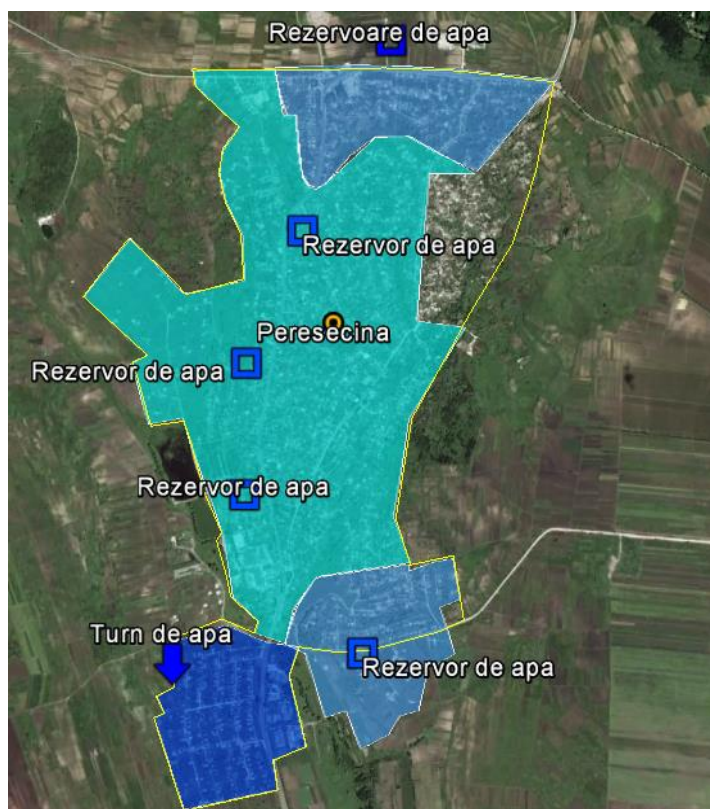
Captarea apei în satul Peresecina se constituie din opt (8) sonde de adâncime în operare.

Conform informațiilor obținute, calitatea apei din sonde corespunde standardelor în vigoare în Republica Moldova.

Rețeaua de distribuție a apei din satul Peresecina este împărțită în patru (4) zone de presiune. Din sondele de adâncime apa se înmagazinează în cinci (5) rezervoare subterane de apă și ulterior fiind distribuite gravitațional în rețeaua de distribuție a apei (zona 1 de presiune, zona 2 de presiune, zona 3 de presiune). De asemenea, sonda de adâncime individuală înmagazinează apa în castel de apă propriu și ulterior este distribuită gravitațional în rețeaua de distribuție a apei (zona 4 de presiune).

Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Peresecina sunt prezentate în figura 5-1.

Figura 5-1: Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în s. Peresecina

- Sistemul de alimentare cu apă existent, Zona 1
- Sistemul de alimentare cu apă existent, Zona 2
- Sistemul de alimentare cu apă existent, Zona 3
- Sistemul de alimentare cu apă existent, Zona 4

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

Rețeaua de distribuție a apei constă din conducte de oțel, azbociment și polietilenă cu diametrele de la 50 mm până la 150 mm. Lungimea totală a rețelelor de distribuție a apei este de 50.000 m.

Satul Peresecina este asigurat cu apă pe parcursul a 24 ore/zi. Cca. 7.135 locuitori din 8.290 sunt conectați la sistemul de alimentare cu apă.

5.1.2 Situația actuală în satul Sămănanca

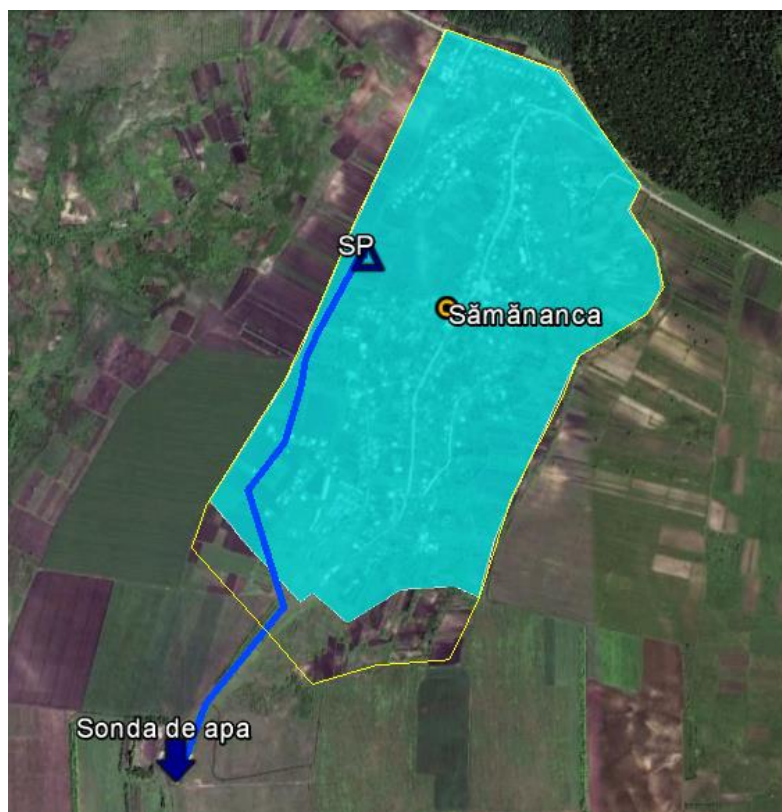
Captarea apei în satul Sămănanca se constituie din două (2) sonde de adâncime în operare.

Conform informațiilor obținute, calitatea apei din sonde corespunde standardelor în vigoare în Republica Moldova.

Apa de la sondele de adâncime este pompată printr-o aducțiune la stația de pompare SP, prin intermediul căreia ulterior este pompată direct în rețeaua de distribuție a apei.

Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Sămănanca sunt prezentate în figura 5-2.

Figura 5-2: Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în s.Sămănanca

 - Sistemul de alimentare cu apă existent

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

Rețeaua de distribuție a apei constă din conducte de polietilenă cu diametrele de la 20 mm până la 63 mm. Lungimea totală a rețelelor de distribuție este de 14.500 m.

Satul Sămănanca este asigurat cu apă pe parcursul a 24 ore/zi. Cca. 540 locuitori din 821 sunt conectați la sistemul de alimentare cu apă.

5.1.3 Situația actuală în satul Teleșeu

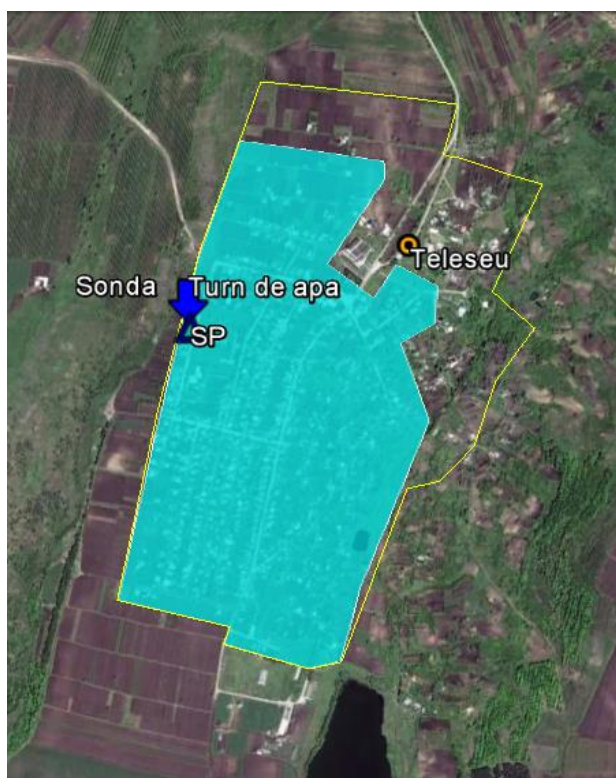
Captarea apei în satul Teleșeu se constituie din două (2) sonde de adâncime în operare.

Conform informațiilor obținute, calitatea apei din sonde corespunde standardelor în vigoare în Republica Moldova.

Din sondele de adâncime apa se înmagazinează într-un (1) castel de apă cu volumul cuvei de 50 m³ și ulterior este distribuită gravitațional în rețeaua de distribuție a apei.

Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Teleșeu sunt prezentate în figura 5-3.

Figura 5-3: Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Teleșeu

 - Sistemul de alimentare cu apă existent

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

Rețeaua de distribuție a apei constă din conducte de polietilenă cu diametrul 63 mm. Lungimea totală a rețelelor de distribuție este de 8.000 m.

Satul Teleșeu este asigurat cu apă pe parcursul a 24 ore/zi. Cca. 1.100 locuitori din 1.435 sunt conectați la sistemul de alimentare cu apă.

5.1.4 Situația actuală în satul Donici (comuna Donici)

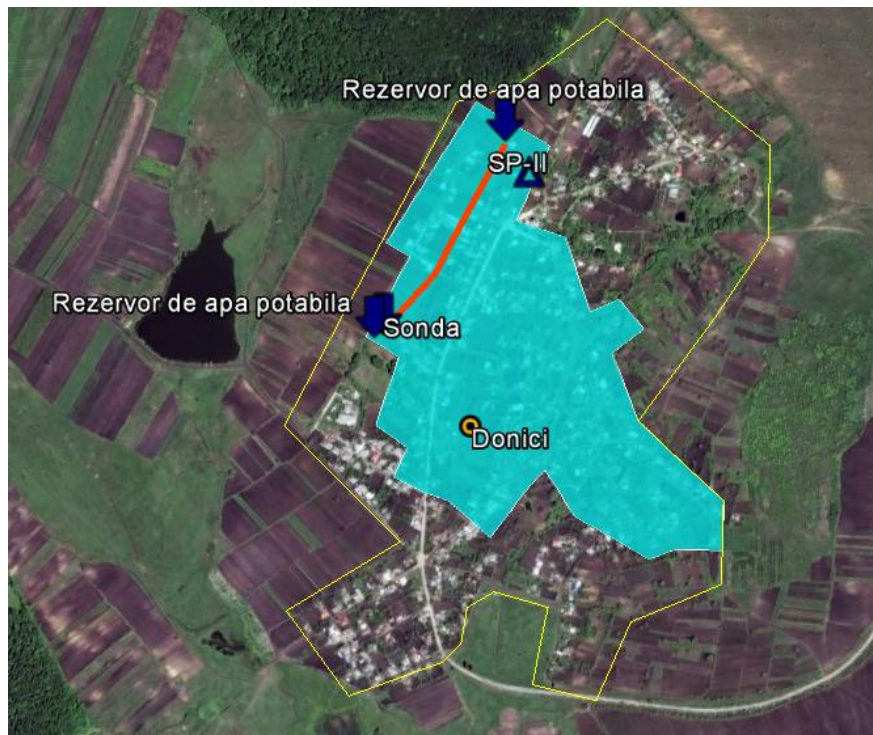
Captarea apei în satul Donici (comuna Donici) se constituie dintr-o (1) sondă de adâncime în operare.

Conform informațiilor obținute, calitatea apei din sondă nu corespunde standardelor în vigoare în Republica Moldova.

Din sonda de adâncime apa se înmagazinează în două (2) rezervoare subterane de apă cu volumul 150 m³ fiecare montate pe teritoriul stației de pompare SP și prin intermediul căreia este ulterior pompată în rețeaua de distribuție a apei.

Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Donici (comuna Donici) sunt prezentate în figura 5-4.

Figura 5-4: Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Donici

 - Sistemul de alimentare cu apă existent

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

Rețeaua de distribuție a apei constă din conducte de polietilenă cu diametrele de la 50 mm pînă la 90 mm. Lungimea totală a rețelelor de distribuție este de 7.000 m.

Satul Donici (comuna Donici) este asigurat cu apă pe parcursul a 24 ore/zi. Cca. 300 de locuitori din 886 locuitori sunt conectați la sistemul de alimentare cu apă.

5.1.5 Situația actuală în satul Camencea (comuna Donici)

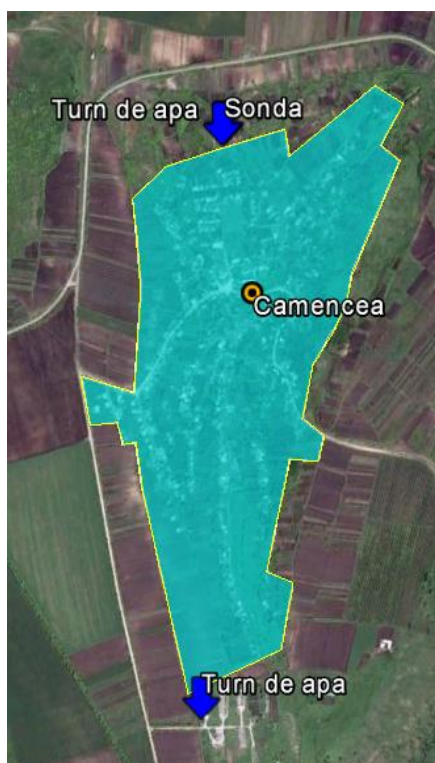
Captarea apei în satul Camencea (comuna Donici) se constituie din două (2) sonde de adâncime, dintre care o (1) sondă în operare.

Conform informațiilor obținute, calitatea apei din sondă nu corespunde standardelor în vigoare în Republica Moldova.

Din sonda de adâncime apa se înmagazinează într-un (1) castel de apă cu volumul cuvei de 50 m³ și ulterior este distribuită gravitațional în rețeaua de distribuție a apei.

Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Camencea (comuna Donici) sunt prezentate în figura 5-5.

Figura 5-5: Limitele estimative ale zonelor de alimentare cu apă în satul Camencea

 - Sistemul de alimentare cu apă existent

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

Rețeaua de distribuție a apei constă din conducte de polietilenă cu diametrul de 63 mm. Lungimea totală a rețelelor de distribuție este de 1.000 m.

Satul Camencea (comuna Donici) este asigurat cu apă pe parcursul a 24 ore/zi. Cca. 100 de locuitori din 1.060 locuitori sunt conectați la sistemul de alimentare cu apă.

5.1.6 Situația actuală în satul Pocșești (comuna Donici)

În satul Pocșești (comuna Donici) nu există sistem de alimentare cu apă centralizat.

5.2 Sistemul de canalizare. Situația actuală

5.2.1 Situația actuală²

În satul Peresecina, sistemul de canalizare este prevăzut pentru evacuarea apelor uzate din cartierul Butoiaș spre stația de epurare a apelor uzate locală.

Limitele estimative ale zonelor de canalizare în satul Peresecina sunt prezentate în figura 5-6.

În satul Donici (comuna Donici) sistemul de canalizare este prevăzut pentru evacuarea apelor uzate de la școală și grădinița de copii spre stația de epurare a apelor uzate locală.

² În satele Peresecina, Sămănanca, Teleșeu, Donici (comuna Donici), Camencea (comuna Donici), Pocșești (comuna Donici)

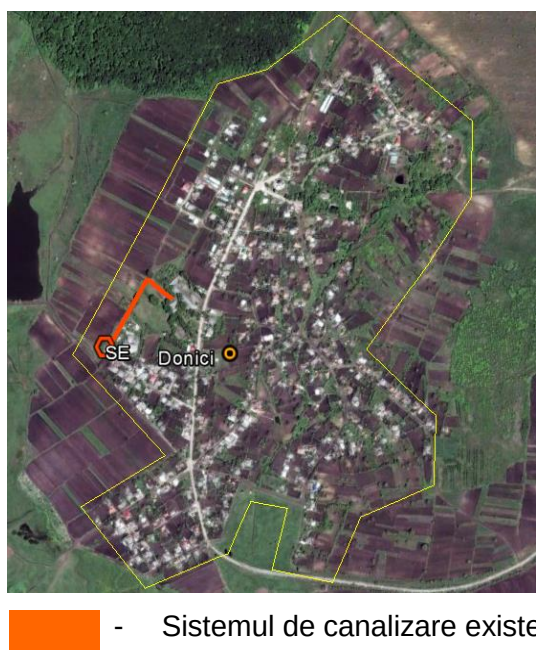
Limitele estimative ale zonelor de canalizare în satul Donici (comuna Donici) sunt prezentate în figura 5-7.

Figura 5-6: Limitele estimative ale zonelor de canalizare în satul Peresecina

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

Figura 5-7: Limitele estimative ale zonelor de canalizare în satul Donici (comuna Donici)

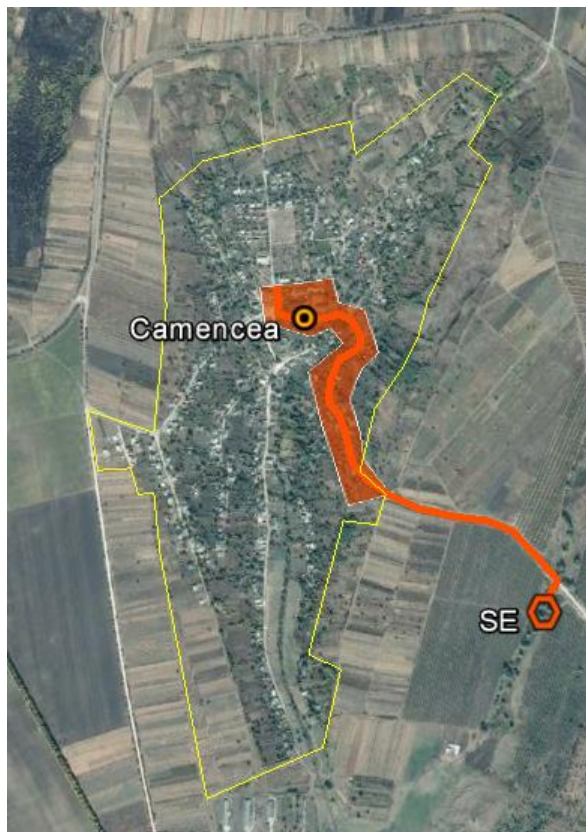
Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

În satul Camencea (comuna Donici) sistemul de canalizare este prevăzut pentru evacuarea apelor uzate de la școală și grădinița de copii spre stația de epurare a apelor uzate locală.

Limitele estimative ale zonelor de canalizare în satul Donici (comuna Donici) sunt prezentate în figura 5-8.

În satele Sămănanca, Teleșeu și Pocșești (comuna Donici) nu există sistem de canalizare centralizat.

Figura 5-8: Limitele estimative ale zonelor de canalizare în satul Camencea

 - Sistemul de canalizare existent

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

5.3 Rezultatele obținute pentru Conceptul de Proiect Posibil propus

Fișa Concept de Proiect Posibil privind Regionalizarea serviciilor de apă și canalizare – dezvoltarea infrastructurii de apeducte și de canalizare a localităților Peresecina, Sămănanca, Teleșeu, Donici, Camencea, Pocșești - vezi Anexa 1.

Conceptul de Proiect Posibil prevede Regionalizarea serviciilor de apă și canalizare – dezvoltarea infrastructurii de apeducte și de canalizare a localităților Peresecina, Sămănanca, Teleșeu, Donici, Camencea, Pocșești, și anume:

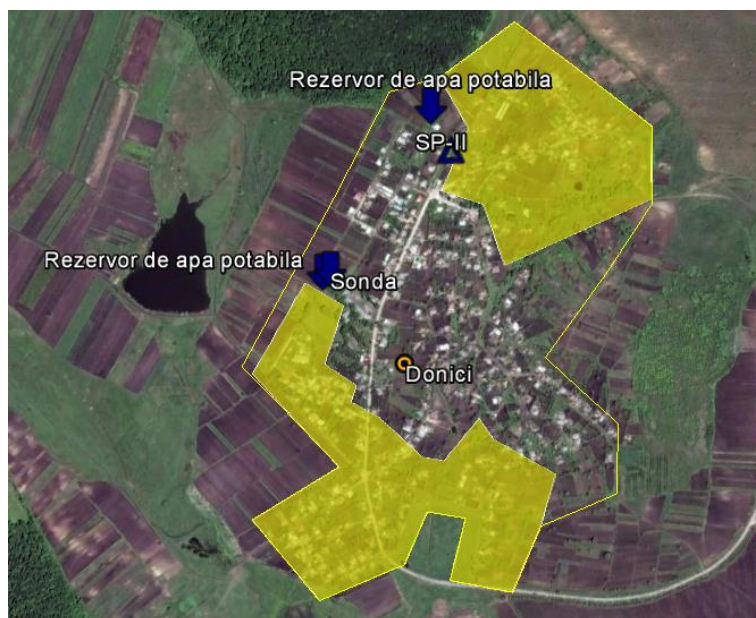
- Extinderea rețelilor de distribuție a apei în s. Donici (comuna Donici) – 4.800 m;
- Construcția rețelilor de distribuție a apei în satul Pocșești (comuna Donici) – 1.800m;

- Extinderea rețelelor de canalizare în satul Peresecina – 31.050 m;
- Construcția stațiilor de pompare a apelor uzate în satul Peresecina – 3 buc.;
- Construcția rețelelor de canalizare sub presiune în satul Peresecina – 3.300 m;
- Construcția rețelelor de canalizare în satul Sămănanca – 5.600 m;
- Construcția stației de epurare a apelor uzate în satul Sămănanca – 1 buc.;
- Lucrări de construcții-montaj a rețelelor de canalizare în satul Teleșeu – 8.700 m;
- Lucrări de construcții-montaj a stației de epurare a apelor uzate în satul Sămănanca – 1 buc.;
- Extinderea rețelelor de canalizare în satul Donici (comuna Donici) – 7.300 m;
- Construcția stației de epurare a apelor uzate în satul Donici (comuna Donici) – 1 buc.;
- Extinderea rețelelor de canalizare în satul Camencea (comuna Donici) – 5.440 m;
- Construcția stației de epurare a apelor uzate în satul Camencea (comuna Donici) – 1 buc.;
- Construcția rețelelor de canalizare în satul Pocșești (comuna Donici) – 1.800 m;
- Construcția stației de epurare a apelor uzate în satul Pocșești (comuna Donici) – 1 buc.

Limitele estimative ale sistemului de alimentare cu apă propus în Conceptul de Proiect Posibil sunt prezentate în figura 5-9 și figura 5-10.

Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în Conceptul de Proiect Posibil sunt prezentate în figurile 5-11, 5-12, 5-13, 5-14, 5-15 și 5-16.

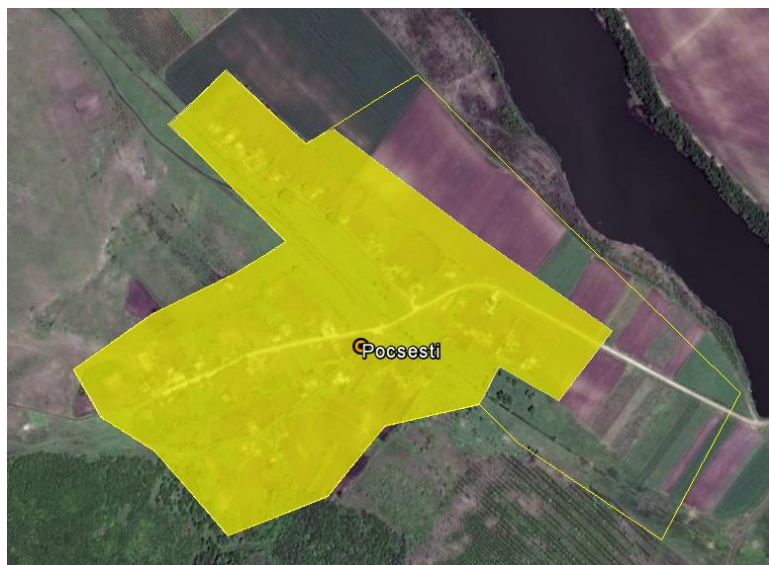
Figura 5-9: Limitele estimative ale sistemului de alimentare cu apă propus în CPP

 - Sistemul de alimentare cu apă propus spre extindere

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

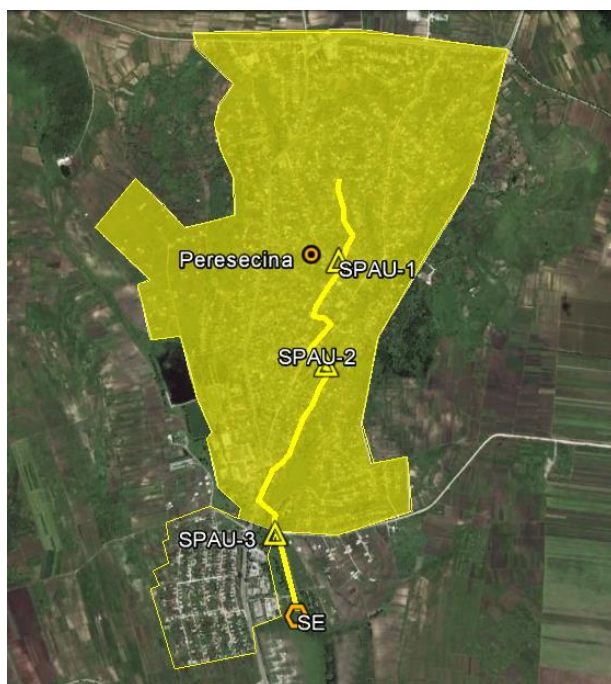
Figura 5-10: Limitele estimative ale sistemului de alimentare cu apă propus în CPP

 - Sistemul de alimentare cu apă propus spre extindere

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

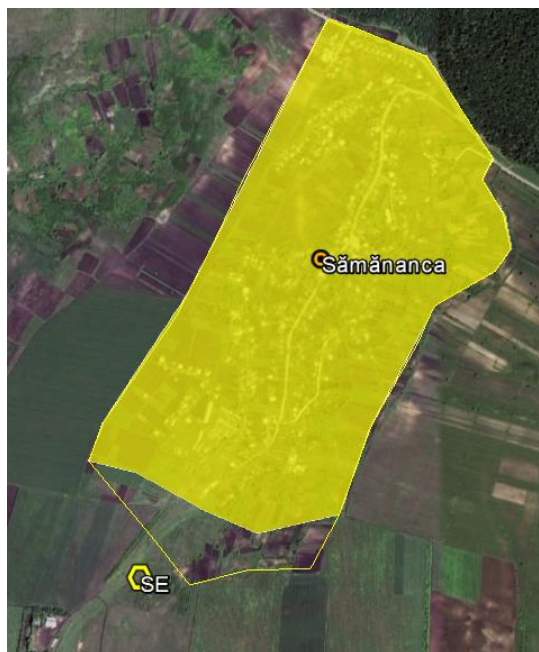
Figura 5-11: Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP

 - Sistemul de canalizare propus spre extindere

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

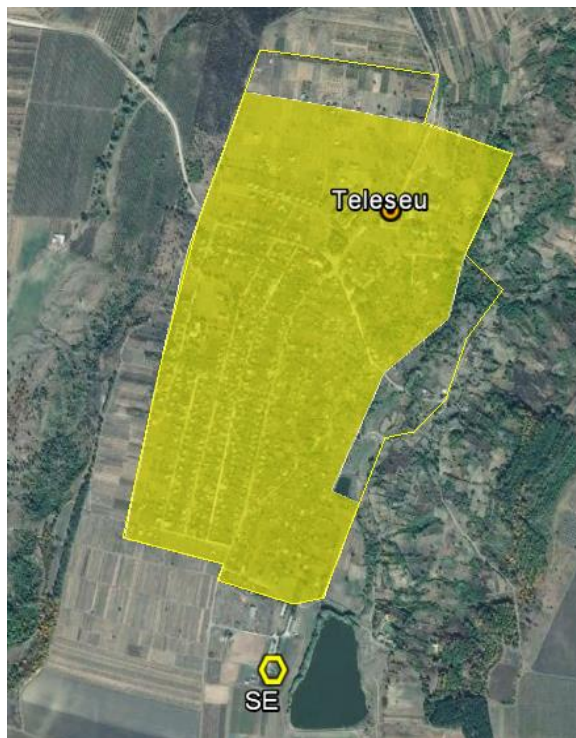
Figura 5-12: Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP

 - Sistemul de canalizare propus spre extindere

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

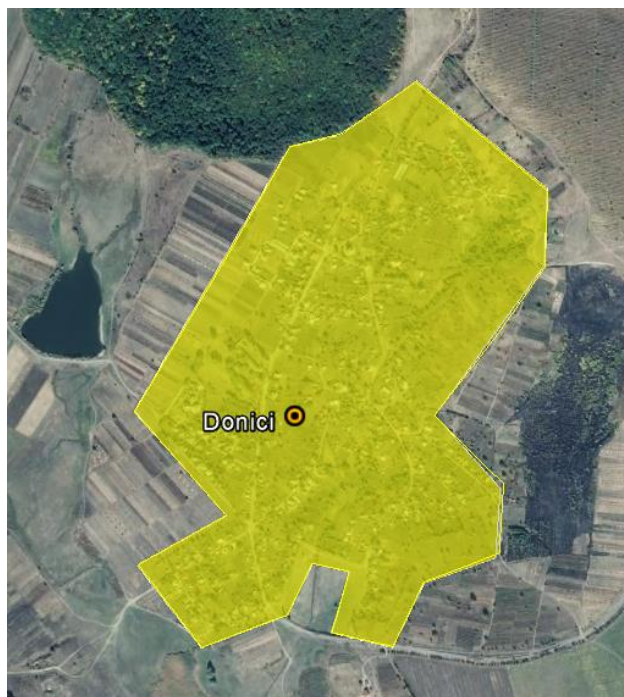
Figura 5-13: Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP

 - Sistemul de canalizare propus spre extindere

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

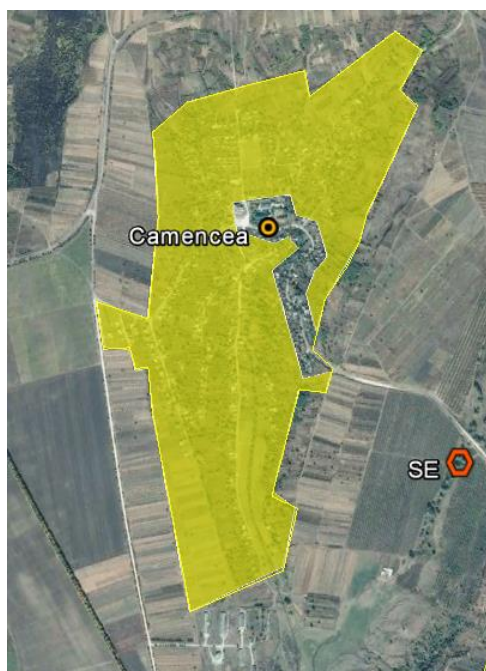
Figura 5-14: Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP

 - Sistemul de canalizare propus spre extindere

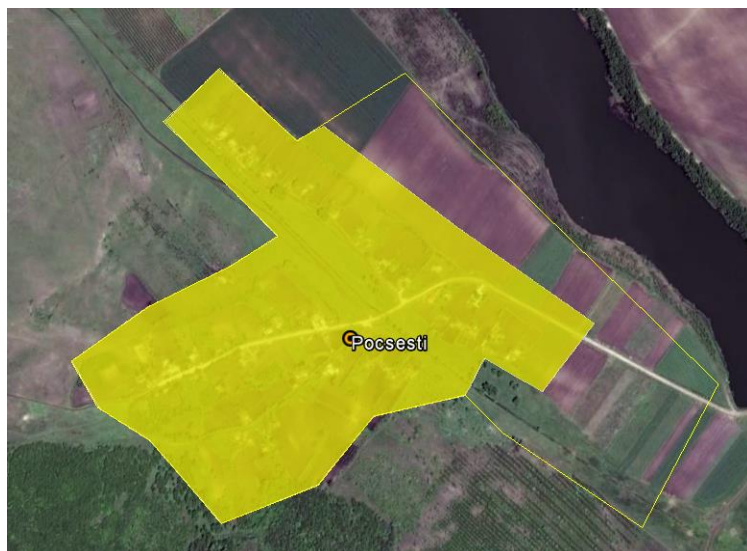
Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

Figura 5-15: Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP

 - Sistemul de canalizare propus spre extindere

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

Figura 5-16: Limitele estimative ale sistemului de canalizare propus în CPP

- Sistemul de canalizare propus spre extindere

Sursa: <https://www.google.com/earth/>; GIZ/MSPL

5.4 Estimarea investițiilor și a numărului de beneficiari

Estimarea investițiilor capitale necesare pentru îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în satele Peresecina, Sămănanca, Teleșeu, Donici, Camencea și Pocsești propus în Conceptul de Proiect Posibil - vezi tabelul 5-1.

Estimarea investițiilor capitale necesare a fost efectuată cu o marjă de aproximativ 50%.

Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil în urma colectării datelor din teren - vezi Anexa 2.

Tabel 5-1: Estimarea investițiilor capitale necesare pentru Conceptul de Proiect Posibil

Denumirea lucrărilor	Nr. de beneficiari	Cantitatea	Preț EUR unitate	Preț Eur TOTAL (inclusiv TVA)
Satul Peresecina				
Extinderea rețelelor de canalizare	6.835	31.050 m	72	2.235.600
Construcția rețelelor de canalizare (sub presiune)	6.835	3.300 m	50	165.000
Construcția stația de pompare a apelor uzate	6.835	3 buc.	26.000	78.000
Total				2.478.600
Satul Sămănanca				
Construcția rețelelor de canalizare	821	5.600 m	72	403.200
Construcția stației de epurare a apelor uzate	821	1 buc.	28.000	28.000
Total				431.200
Satul Teleșeu				
Construcția rețelelor de canalizare	1.435	8.700 m	70	609.000
Construcția stației de epurare a apelor uzate	1.435	1 buc.	36.000	36.000

Total				645.000
Satul Donici				
Extinderea rețelelor de distribuție a apei	353	4.800 m	24	115.200
Extinderea rețelelor de canalizare	886	7.300 m	72	525.600
Construcția stației de epurare a apelor uzate	886	1 buc.	28.000	28.000
Total				668.800
Satul Camencea				
Construcția rețelelor de canalizare	1.060	5.440 m	72	391.680
Construcția stației de epurare a apelor uzate	1.060	1 buc.	27.360	27.360
Total				419.040
Satul Pocșești				
Construcția rețelelor de distribuție a apei	108	1.800 m	24	43.200
Construcția rețelelor de canalizare	108	1.800 m	72	129.600
Construcția stației de epurare a apelor uzate	108	1 buc.	6.250	6.250
Total				179.050
TOTAL CPP				4.821.690

Sursa: GIZ/MSPL

Notă: Valoarea totală include:

- Servicii cu privire la elaborarea documentației de proiect;
- Lucrări construcții-montaj;
- Servicii de consultanță – 1,5%;
- Organizarea șantierului – 2,5%;
- Alte cheltuieli sau neprevăzute – 10%.

6 Aspecte de mediu

Este important ca proiectarea și construcția sistemelor de apă să se facă în conformitate cu legislația națională de mediu și cea a Uniunii Europene, și din acest motiv trebuie să se determine dacă o analiză completă a impactului de mediu este necesară. Practicile de succes ne arată, că cel mai bine este ca analiza de mediu să se execute pentru fiecare proiect de investiții și că este unul dintre cele mai importante aspecte ale procesului de selectare și de aprobare pentru implementare.

În sectorul de apă și canalizare există aspecte specifice care permit compararea între investiții.

În cazul sistemelor de apă putem avea:

Impact pozitiv: reducerea riscurilor de îmbolnăvire pentru populație;

Impact negativ: epuizarea surselor de apă de suprafață (cu impact asupra consumatorilor din aval) și a ecosistemelor acvatice, cu impact asupra nivelului pânzei de apă freatică, cu consecințe asupra biotopului, asupra zonelor umede, asupra agriculturii și pisciculturii.

Investițiile în canalizare, epurare și deversare a apelor uzate pot avea:

Impact pozitiv: reducerea riscului de îmbolnăvire a populației și de contaminare a mediului prin colectarea apelor uzate și epurarea acestora;

Impact negativ: se referă la poluarea cursurilor de apă în cazul în care apele uzate nu sunt suficient epurate (scurgere masivă a poluanților în cursurile de apă și respectiv, impact asupra biosferei acvatice și a consumatorilor aflați în aval în caz de epurare neadecvată), impact asupra solului și subsolului (poluarea solului și a pânzei de apă freatică din cauza scurgerilor de ape uzate din rețea și/sau fose septice).

În cazul nostru, atenție specială trebuie acordată proiectelor de reabilitare și de extindere a sistemelor de canalizare, componentele de epurare și deversare care trebuie construite, întreținute și exploatate în așa mod, încât impactul de mediu să fie pozitiv, avînd în vedere riscul potențial ce îl reprezintă asupra sănătății populației și asupra mediului înconjurător.

La această fază, activitățile de mediu propuse se rezumă la verificarea consecințelor de mediu contra listei reproduse mai jos. Concluziile sunt prezentate în secțiunile de la sfîrșitul tabelului 6-1.

Tabel 6-1: Aspecte de mediu

Condițiile specifice de mediu:	Raionul Orhei este amplasat în centrul Republicii Moldova în bazinul râului Nistru. Relieful este specific zonei Podișului Central al Moldovei, înălțimea maximă fiind de 300 m. Circa 20% din suprafață este împădurită. Clima este de tip temperat-continentală. Cantitatea de precipitații anuală este de circa 500-650 mm. Populația raionului constituie 126.000 locuitori, dintre care 73% în mediul rural.		
A. Lista efectelor asupra mediu (Da, Posibil, Nu, Benefic):			
Solul	• Nivelare, săpare sau excavare în metri cubi sau hectare; • Pericole geologice (căderi, alunecări, lichefierii, umpluturi necontrolate, etc.); • Contaminarea locală a solului și a pânzei de apă freatică; • Depozitarea în exces a molozului, inclusiv prin îngropare (metri cubi sau tone); • Pierdere de teren agricol.	Da	Volum 134.300 m³ (Tranșeul pentru montarea conductei s-a considerat a fi de 0,8 m lățime, 1,5/2,5 m adâncime pentru apă și canalizare, respectiv)

Agricultura	- Impactul folosirii semințelor și îngrășămintelor; - Impactul procesului de exploatare asupra sănătății omului și mediului înconjurător; - Alte tipuri de impact.	Nu	Nu se aplică
Industria	- Impactul scurgerilor și deversărilor; - Impactul asupra intensificării și extinderii activității industriale asupra agriculturii; - Alte tipuri de impact.	Nu	Nu se aplică
Calitatea aerului	- Creșterea substanțială a emisiilor de poluanți în aer la fața locului (construcție / exploatare); - Încălcarea emisiilor de poluanți atmosferici sau a standardelor privind emiterea gazelor în atmosferă; - Creșterea substanțială a traficului rutier în timpul construcției sau a exploatarei; - Demolarea construcțiilor sau folosirea explozivilor; - Creșterea substanțială a mirosurilor neplăcute în timpul construcției sau a exploatarei; - Modificarea substanțială a microclimatului.	Nu	Nu se aplică
Sursele de apă și calitatea acestora	- Proximitate râu, pârâu sau lac la 30 de metri de construcție; - Extragerile sau deversări din/în ape de suprafață sau subterane; - Excavarea de pietriș or deversarea materialelor de umplutură în râu, pârâu sau lac; - Depozitarea în cantități mari a combustibililor sau lichidelor periculoase.	Benefic	Extinderea sistemului de canalizare are un efect benefic asupra apelor de suprafață deoarece va reduce numărul de latrine, eroziunea solului și contaminarea apelor de suprafață. Construcția stației de epurare va îmbunătăți calitatea apei deversate în emisar.
Resurse culturale	- Proximitatea resurselor istorice, preistorice sau paleontologice la 30 de metri de construcție; - Proximitatea unor locașuri sau amplasamente de însemnătate culturală sau etnică;	Nu	Nu se aplică
Resurse biologice	- Distrugerea vegetației în zonele umede sau în lunca râurilor, în hectare; - Utilizarea pesticidelor, otrăvurilor pentru rozătoare, insecticide, ierbicide, în hectare; - Construirea în sau în apropierea rezervațiilor naturale.	Nu	Nu se aplică
Planificarea și utilizarea teritoriului	- Conflict potențial cu proprietarii terenurilor din jur; - Non-conformitate cu codurile existente, cu planurile, autorizațiile sau elementele de proiect tehnic; - Construirea în parcuri naționale sau în zone recreative; - Utilizarea unor surse de lumină sau suprafețe reflectorizante deranjante; - Relocarea a mai mult de 10 persoane pentru o perioadă mai mare de 6 luni; - Înteruperea serviciilor publice/municipale pentru mai mult de 10 persoane pentru o perioadă mai mare de 6 luni; - Pierderi substanțiale sau utilizarea ineficientă a resurselor minerale sau nerenovabil; - Creșterea nivelului de zgomot cu mai mult de 5 decibeli pentru o perioadă mai mare de 3 luni.	Nu	Nu se aplică
Traficul și circulația	Creșterea traficului rutier cu peste 20% sau	Da	Excavarea în mediu rural va cauza întru-

rutieră	- congestionarea substanțială a traficului rutier; - Elemente proiectate care sunt periculoase ori prezintă riscuri de siguranță; - Acces inadecvat pentru situații de urgență, pentru o masă mare de oameni sau pentru trafic rutier.		pericole ale traficului rutier. Accesul vehiculelor de urgență va fi menținut.
Pericole	- Creșterea substanțială a riscului de incendiu, explozie sau deversare de substanțe chimice periculoase; - Utilizarea unor volume mari de material periculos sau combustibili depozitate în situ pentru perioade mai mari de 3 luni; - Crearea sau contribuția la generarea de riscuri substanțiale pentru sănătatea umană.	Nu	Nu se aplică
Altele (care nu sunt incluse în rubricile de mai sus)	- Impact negativ substanțial asupra mediului; - Impact negativ; - Impact minim.	Nu	Nu se aplică
B. Elemente sociale și de gen specifice (inclusiv nr. de grădinițe, școli, etc.)			
Ca rezultat al implementării Conceptului de Proiect Posibil vor beneficia de servicii îmbunătățite de alimentare cu apă și canalizare: cinci (5) școli și șase (6) grădinițe de copii (vezi Anexa 2).			
C. Cerințele privind Analiza Impactului de Mediu conform legislației R.M.			
În baza analizei preliminare, se poate concluziona că proiectul propus nu necesită o analiză a impactului de mediu. La elaborarea proiectului detaliat se va pregăti documentația de proiect necesară pentru Expertiza Ecologică de Stat.			
D. Cerințele operaționale ale Băncii Mondiale			
Categorii C - proiectul are un impact minim asupra mediului.			
E. Cerințele directivelor europene			
Directiva nr.91/271/EEC privind epurarea apelor uzate urbane Directiva 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman			
F. Necesitatea consultărilor publice și informarea publicului			
Audierile publice nu sunt necesare, dar campaniile de informare sunt recomandate în așa fel încât populația să fie pregătită să accepte inconveniențele generate de excavarea necesară la montajul conductelor. O campanie bună de informare se va concentra pe beneficiile ce vor rezulta din extinderea serviciilor și va sublinia necesitatea de a plăti pentru aceste servicii pentru a le asigura durabilitatea.			

Sursa: GIZ/MSPL

7 Concluzii

Scopul și obiectivele Conceptului de Proiect Posibil sunt bine definite.

În prezent, în satul Donici (comuna Donici), sistemul existent de alimentare cu apă nu acoperă cu servicii toată localitatea, din acest motiv este nevoie de a extinde rețelele de distribuție a apei pentru a asigura cu servicii timp de 24 ore 353 consumatori.

În satul Pocșești (comuna Donici) din cauza lipsei sistemului de alimentare cu apă este nevoie de a construi sistemul dat pentru a asigura cu servicii timp de 24 ore 108 consumatori.

În satele Peresecina, Sămănanca, Teleșeu, Donici (comuna Donici), Camencea (comuna Donici) și Pocșești (comuna Donici) din cauza lipsei sistemului de canalizare centralizat, este nevoie ca în aceste localități de a construi sistemul dat pentru 6.835 consumatori (satul Peresecina), 821 consumatori (satul Sămănanca), 1.435 consumatori (satul Teleșeu), 886 consumatori (satul Donici), 1.060 consumatori (satul Camencea) și 108 consumatori (satul Pocșești).

Regia "Apă-Canal Orhei" S.A. poate să gestioneze serviciul de alimentare cu apă pentru localitățile proiectului, reprezentînd un operator viabil. De asemenea, forma de organizare juridică permite extinderea operării către alte localități.

Operarea serviciului din localitățile menționate de către Regia "Apă-Canal Orhei" S.A., impune autoritățile publice locale să parcurgă următoarele etape:

- Organizarea gestiunii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare. În această etapă, autoritățile locale ar trebui să decidă asupra modalității de organizare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, respectiv gestiunea directă sau gestiunea delegată;
- Decizia privind acționariatul. Acțiunile autorităților publice locale trebuie să fie în sensul devenirii de acționar la societatea pe acțiuni, sau lipsa unei asemenea dorințe, cu toate consecințele pe care le implică fiecare. În situația în care autoritatea publică locală devine acționar, delegarea gestiunii se va face direct către operator, în caz contrar delegarea se va face în condiții de transparență, prin licitație publică;
- Delegarea gestiunii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare. În cadrul acestui proces este de recomandat ca negocierea să fie unitară și să se semneze un singur contract de delegare a gestiunii, contractul avînd clauze și anexe specifice pentru fiecare unitate administrativ teritorială.

În urma analizei efectuate constatăm o situație financiară profitabilă a Operatorului și o capacitate de plată adecvată pe termen scurt. Există rezerve de reducere a riscului financiar și îmbunătățirea situației financiare în urma realizării integrale a proiectelor investiționale și a promovării unei strategii de tarifyare eficiente, precum și extinderea ariei de prestare a serviciului.

Situația financiară a Operatorului și concluziile s-au făcut în măsura în care informațiile au fost disponibile. Pentru concluzii mai pertinente este necesară o analiză mai profundă.

8 Bibliografie

- Programul Regional Sectorial de Alimentare cu Apă și de Canalizare pentru Regiunile de Dezvoltare Nord, Centru și Sud, elaborat în cadrul proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale" implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), anul 2014;
- Fișele și Chestionarele Conceptelor de Proiecte Posibile (CPP) completate de către autoritățile publice locale, precum și prestatorii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare – partenerii proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale", anul 2014;
- Studiul de Fezabilitate pentru Raionul Cahul, elaborat în cadrul proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale", anul 2014;
- Studiul de Fezabilitate pentru Agregarea/Regionalizarea Serviciilor de Alimentare cu Apă pentru clusterul "Pruț" raionul Rîșcani cu opțiuni pentru serviciile de canalizare, elaborat în cadrul proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale", anul 2013;
- Studiile de fezabilitate pentru al doilea proiect de apă și canalizare destinat orașelor mici din Republica Moldova, elaborat de SWECO International AB, anul 2007;
- Analiza-diagnostic a 11 întreprinderilor municipale, elaborat în cadrul Proiectului USAID de Susținere a Autorităților Locale din Moldova, anul 2013;
- Datele Biroului Național de Statistică, <http://www.statistica.md/>;
- Lista localităților Republicii Moldova, <http://localitati.casata.md/>;
- Fondurile datelor geospațiale <http://geoportal.md/> și <https://www.google.com/earth/>;
- Datele Asociației "Moldova Apă-Canal" www.amac.md.
- Legea nr.436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.121 din 04.05.2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.1402-XV din 24.10.2002 privind serviciile publice de gospodărie comună, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.272-XIV din 10.02.1999 cu privire la apa potabilă, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr.845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, cu modificările și completările ulterioare.
- Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.387 din 06.06.1994 cu privire la aprobarea Regulamentului-model al întreprinderii municipale, cu modificările și completările ulterioare.
- Hotărîrea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr.164 din 29.11.2004 privind Metodologia determinării, aprobării și aplicării tarifelor pentru

serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 218-223 din 03.12.2004.

- Legea Nr.86 din 29.05.2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Anexe

Anexa 1	Fișa Conceptului de Proiect Posibil
Anexa 2	Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil

Anexa 1

Fișa Conceptului de Proiect Posibil

Anexa 1: Conceptul de Proiect Posibil (CPP) - Fișa preliminară

1. Numele Conceptului de Proiect Posibil	Regionalizarea serviciilor de apă și canalizare- dezvoltarea infrastructurii de apeducte și canalizare a localităților Peresecina, Sămănanca, Teleșeu, Donici, Camencea, Pocșești .
2. Proprietarul principal al CPP (persoana de contact: nume, poziție, detalii de contact):	Ion Ștefirița, Președintele Raionului Orhei. or. Orhei bd. M. Eminescu, nr.2; Tel.+373 023522058; Fax+373023520662; E-mail:cr_orhei@yahoo.com
3. Acoperirea geografică a conceptului (regiune, raion, alte localități acoperite de proiect):	Regiunea Centru , raionul Orhei, satul Peresecina, satul Sămănanca, satul Teleșeu, comuna Donici(Camencea, Pocșești).
4. Descrierea succintă a conceptului integrat (de la captare apă până la epurarea apelor uzate: aprox. 5-7 propoziții):	Sistemele de aprovizionare cu apă potabilă, deși funcționale în satele Peresecina, Sămănanca, Teleșeu, Donici, Camencea, Pocșești , sunt centralizate parțial, sunt dotate cu utilaj și rețele învechite, cu consum major de energie, sisteme automate ieșite din uz, randament de lucru mic, care nu satisfac cerințele calității vieții populației prin acordarea unor servicii eficiente și de calitate. Sistemul de canalizare este prezent doar în satul Peresecina cu lungimea de 5 Km, dar nu este funcțional. Oportunitatea reabilitării și modernizării sistemelor de aprovizionare cu apă potabilă, sistemelor de canalizare și stațiilor de epurare a apelor uzate va contribui la creșterea randamentului, îmbunătățirea performanțelor energetice și tehnologice, modernizarea echipamentelor în vederea unui ciclu complet de funcționare, extinderea rețelelor de apeduct și canalizare, va contribui la creșterea numărului de conexiuni, regionalizarea gestionării sistemului de aprovizionare cu apă și canalizare va permite acordarea serviciilor de calitate pentru populație, instituții publice și agenții economici din localități. Se așteaptă îmbunătățirea calității vieții, scăderea nivelului de îmbolnăviri a populației locale și vom contribui la dezvoltarea economică din regiune. Sporirea nivelului de trai și a situației igienice a populației din satele Peresecina, Sămănanca, Teleșeu, Donici, Camencea, Pocșești.
5. Obiectivele principale ale CPP (2-3 propoziții):	• Dezvoltarea cooperării intercomunitare pentru creșterea calității vieții și a mediului înconjurător prin reabilitarea și modernizarea rețelelor de apă potabilă, sistemului de canalizare și construcția stațiilor de epurare a apelor uzate pentru 4.860 gospodării casnice, inclusiv: Peresecina-3.124, Sămănanca-303, Teleșeu-559, Donici-379, Camencea-441, Pocșești-54; • Crearea condițiilor de aprovizionare cu apă potabilă și sisteme de canalizare a 12.565 persoane din 6 localități ale raionului Orhei; • Construcția rețelelor de apeduct cu lungimea totală de 53,5km; • Construcția sistemelor de canalizare cu lungimea totală de 115,5km; • Crearea unui serviciu intercomunitar de gestiune a sistemului de apă și canalizare, regionalizat. Gestionarea și realizarea prevederilor de durabilitate vor fi preluate de asocierea consumatorilor cu SA"Regia Apă -Canal" din or. Orhei.

6. Detaliile de contact ale participanților în CPP	Local.1	Local.2	Local.3	Local.4,5,6
6.1 Numele localității	s. Peresecina	s.Sămănanca	s. Teleșeu	s.Donici(Camencea, Pocșești)
6.2 Persoana de contact	Buzu Nicolae	Goriuc Ioana	Șerbacov Iulia	Căruntu Vera
6.3 Detalii de contact	tel.023547236; 069128278	tel.023592996; 078881657	tel.02354236; 069169535	tel.023593424 079312291

7. Situația curentă	Local. 1	Local. 2	Local. 3	Local. 4,5,6		
7.1 Populația (în ianuarie 2014)						
7.1.1 Populația curentă (pers.)	8.362	821	1.435	852	993	94
7.1.2 Populația conectată la serviciile de alimentare cu apă centralizate. (pers.)	7.135	540	1.100	250	78	0
7.1.3 Populația conectată la serviciile de canalizare centralizate. (pers.)	830	0	0	0	0	0
7.2 Sistemul de apă						
7.2.1 Prezența sistemului centralizat de alimentare cu apă în localitate (Da/Nu)	da	da	Da-învechit	Da-parțial 7km	Da-parțial 1km	nu
7.2.2 Sistem de alimentare cu apă funcțional (Da/Nu)	da	da	da	da	da	nu
7.2.3 Sursa de apă (fântâni de adâncime/izvor/suprafaț ă, etc.)	8-sonde, 4.800 m² ,8- turnuri	2-sonde-180 m.p. (1-nefuncțională), 2-turnuri	2-sonde (1-750 m², 1-750 m²)	1-sonde-625 m², 2-bazine	2-sonde-625m² (1-conservată), 4-bazinei	nu
7.2.4 Calitatea apei la sursă (corespunde Da/Nu)	da	da	nu	nu	nu	0
7.2.5 Existența stației de tratare (Da/Nu)	Da-1	nu	nu	nu	nu	nu

7.2.6 Numărul stațiilor de pompare a apei (Nr.)	0	1 stație	2 stații	0	0	0
7.2.7 Lungimea sistemelor de distribuție existente (km)	50 km d. 110-125 mm, polietilenă	6 km, 63 mm, polietilenă	15 km, d.100 mm, metal	7 km,d. 90-60 mm, polietilenă	1 km, d. 90-60 mm, polietilenă	0
7.2.8 Numărul de branșamente rezidențiale (Nr.)	960	180	320	87	24	0
7.3 Sistemul de canalizare						
7.3.1 Prezența sistemului de colectare centralizat al apelor uzate în localitate (Da/Nu)	nu	nu	nu	nu	nu	nu
7.3.2 Existența stațiilor de epurare (Da/Nu)	Da-1	nu	nu	nu	nu	nu
7.3.3 Starea funcțională a stației de tratare (mecanică/biologică)	Mecanică/biologică	-	-	-	-	-
7.3.4 Numărul de stații de pompare ape uzate (Nr.)	0	0	0	0	0	0
7.3.5 Lungimea rețelelor de canalizare (km)	5 km	0	0	0	0	0
7.3.6 Numărul de conexiuni rezidențiale la sistemul de canalizare (Nr.)	50	0	0	0	0	0
7.4 Operatorul AAC						
7.4.1 Numărul de operatori AAC în localitate (Nr.)	5	1	1	1	1	0
7.4.2 Numele operatorului	AO Crișca, AO Hodolina, AO Butoi, AO Toți pentru toți, AO Vasile Nița	AO "Izvoarăș"	AO "Viitorul"	AO Scînteia	AO Scînteia	-
7.4.3 Tariful curent pentru populație – apă (lei/m ³)	7-10 lei/m ³	15 lei/m ³	12 lei de persoană	12 lei/m ³	12 lei/m ³	0

7.4.4 Tariful curent pentru populație - canalizare (lei/m ³)		0	0	0	0	0
7.5 Inițiativele paralele (donatori, etc.)						
7.5.1 Descrierea activităților în curs de dezvoltare/planificare	Extinderea apeductului cu lungimea de 25 km și sistemelor de canalizare cu lungimea de 75 km și a stației de epurare cu volumul 250m ³ /sutcă	Construcția unei sonde artiziene cu adâncimea de 300 m. Reconstrucția rețelelor de apeduct cu lungimea de 2 km. Construcția sistemului de canalizare cu lungimea de 6 km și a unei stații de epurare.	Construcția apeductului cu lungimea de 15 km, sistemelor de canalizare cu lungimea de 15 km și stației de epurare cu volumul 30m ³ /sutcă	Extinderea apeductului cu lungimea de 1 km și sistemelor de canalizare cu lungimea de 8 km și stației de epurare cu volumul 30m ³ /sutcă	Extinderea apeductului cu lungimea de 9 km și sistemelor de canalizare cu lungimea de 10 km și stației de epurare cu volumul 30m ³ /sutcă	Construcția apeductului cu lungimea de 1,5 km, sistemelor de canalizare cu lungimea de 1,5 km și stației de epurare cu volumul 30m ³ /sutcă

8.Situația propusă pentru viitor	Local.1	Local.2	Local.3	Local.4,5,6		
8.1 Sistemul de alimentare cu apă						
8.1.1 Lucrări propuse pentru sistemul de alimentare cu apă (reabilitare/extindere/construcții noi)	Construcția rețelelor noi de alimentare cu apă, cu lungimea de 25 km și a 3 sonde cu suprafața totală de 1.875 m ² . Rețelele de distribuție se vor realiza din conducte de polietilenă. Toate materialele incluse vor dispune de certificările corespunzătoare pentru utilizare	Extinderea rețelei de alimentare cu apă, cu lungimea de 2 km. Construcția unei sonde cu adâncimea de 300 m. Rețelele de distribuție se vor realiza din conducte de polietilenă. Toate materialele incluse vor dispune de certificările corespunzătoare pentru utilizare	Construcția rețelelor noi de alimentare cu apă, cu lungimea de 15km. Construcția a 2 sonde cu suprafața de 750m ² fiecare și a unei stații de tratare. Rețelele de distribuție se vor realiza din conducte de polietilenă. Toate materialele incluse vor dispune de certificările corespunzătoare pentru utilizare	Extinderea rețelelor noi de alimentare cu apă, cu lungimea de 1km, a unei stații de tratare și a stației de pompare. Rețelele de distribuție se vor realiza din conducte de polietilenă.	Extinderea rețelelor noi de alimentare cu apă, cu lungimea de 9km și a unei stații de tratare. Rețelele de distribuție se vor realiza din conducte de polietilenă. Toate materialele incluse vor dispune de certificările corespunzătoare pentru utilizare	Construcția rețelelor noi de alimentare cu apă, cu lungimea de 1,5km. Construcția a 1 sonde cu suprafața de 625 m ² și a unei stații de tratare. Rețelele de distribuție se vor realiza din conducte de polietilenă. Toate materialele incluse vor dispune de

						certificările corespunzătoare pentru utilizare
8.1.2 Sursa propusă pentru alimentare cu apă (fântâni de adâncime/izvor/suprafață, etc.)	Construcția a 3-sonde cu suprafața de 1.875m ²	Construcția unei sonde - 625 m ²	Construcția a 2-sonde- (1-750m ² , 1-750m ²)		Construcția unui bazin-100 m ³	De construit o - sondă și un bazin-25 m ³
8.1.3 Stația de tratare propusă	1	0	1	1	1	1
8.1.4 Numărul estimativ total de conexiuni incl. viitoare (Nr.)	3.124	280	520	379	441	54
8.1.5 Alți consumatori semnificativi (industrie, clădiri publice)	1-școală, 2-grădinițe, oficiul medical, primăria, 1-club, 1-biblioteca, 50 magazine, 12-agenti economici.	1-școală, 1-grădinițe, oficiul medical, primăria, 1-club, 2 magazine, 1-agent economic	1-școală, 1-grădinițe, oficiul medical, primăria, 1-club, 1-biblioteca, 4 magazine, 3-agenti economici.	1-școală, 1-grădinițe, casa muzeu, biserica, 1-oficiul medical, primăria, 1-biblioteca, 4 magazine, 3-agenti economici.	1-școală, 1-grădinițe, oficiul medical, 1-biblioteca, 6 magazine, 4-agenti economici.	1- magazine.
8.2 Canalizare						
8.2.1 Lucrări propuse pentru sistemul de colectare ape uzate (reabilitare/extindere/construcții noi)	Construcția sistemelor noi de canalizare cu lungimea de 75 km și a unei stații de epurare. Sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate se vor construi din echipamente și tehnologii modernizate. Toate materialele incluse vor dispune de certificările corespunzătoare pentru utilizare. Prestarea serviciilor	Construcția sistemelor noi de canalizare cu lungimea de 6 km. Sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate se vor construi din echipamente și cu tehnologii modernizate. Toate materialele incluse vor dispune de certificările corespunzătoare pentru utilizare. Prestarea serviciilor de canalizare pentru 821 potențiali clienți.	Construcția sistemelor noi de canalizare cu lungimea de 15 km și a unei stații de epurare. Sistemele de canalizare și epurare a apelor uzate se vor construi din echipamente și cu tehnologii modernizate. Toate materialele incluse vor dispune de certificările corespunzătoare pentru utilizare. Prestarea serviciilor de canalizare pentru 1.100 potențiali clienți.	Construcția sistemelor noi de canalizare cu lungimea de 8 km, a unei stații de epurare. Prestarea serviciilor de canalizare pentru 852 potențiali clienți.	Construcția sistemelor noi de canalizare cu lungimea de 10 km, a unei stații de epurare. Prestarea serviciilor de canalizare pentru 993 potențiali clienți	Construcția sistemelor noi de canalizare cu lungimea de 1,5 km, a unei stații de epurare. Prestarea serviciilor de canalizare pentru 94 potențiali clienți

	de canalizare pentru 7.800 potențiali clienți.					
8.2.2 Numărul de stații de epurare propuse pentru reabilitare	1	1	1	1	1	1
8.2.3 4 Numărul estimativ total de conexiuni incl. viitoare (Nr.)	3.124	280	520	379	441	54
8.3 Operatorul AAC						
8.3.1 Numărul viitor de operatori AAC în localitate (Nr.)	5	2	2	2	2	2
8.3.2 Numele operatorului	AO Crișca,AO Hodolina,AO Butoi, AO Toți pentru toți, AO Vasile Nița SA” Regia Apă -Canal”	AO”Izvoaraș” ,SA” Regia Apă -Canal”	AO”Viitorul” ; SA” Regia Apă -Canal”	AO Scînteia SA” Regia Apă -Canal”	AO Scînteia SA” Regia Apă -Canal”	AO Scînteia SA” Regia Apă - Canal”
8.3.3 Există un acord de principiu între participanți pentru a participa într-un proiect comun?(Da/Nu)	da	da	da	da	da	da

Semnăturile aplicanților, inclusiv Operatorul						
Consiliul Raional Orhei, președintele raionului Ion Ștefirița						
Primăria s. Peresecina, primar Nicolae Buzu						
Primăria s. Sămănanca, primar Ioana Goriuc						
Primăria s. Teleșeu, primar Iulia Șerbacov						
Primăria comunei Donici, primar Vera Căruntu						
SA" Regia Apă –Canal", director general Mihail Chiperi						

Anexa 2

Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil

Anexa 2: Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil

Analiza și estimarea Conceptului de Proiect Posibil în urma colectării datelor din teren

Nr.	Analiza Conceptului de Proiect Posibil					Estimarea investițiilor și a numărului de beneficiari ai Conceptului de Proiect Posibil							
	Localități	Studiul de fezabilitate	Proiect de Execuție	SF/PE finanțare	SF/PE implementare	Denumirea lucrărilor	Nr. de beneficiari	Nr. școli/lice	Nr.Grădinițe de copii	Nr. Spitale	Euro/pers Urban	Euro/pers. Rural	Costul proiectului EUR
1	Satul Peresecina		PE"Aprovizionarea cu apă a zonei de Nord s.Peresecina, nr. 3370"	Finanțat FEN a. 2010									
			PE" Aprovizionarea cu apă a zonei de Nord a satul Peresecina, nr. 3370"	Finanțat FEN a. 2011									
			PE "Construcția rețelelor de canalizare în sec. Butoi, numărul 4295"	Finanțat FEN a. 2013		Extinderea RC, L=31.050 m	6.835	1	2			327,08	2.235.600
						Construcția RC (sub presiune), L=3.300 m	6.835					24,14	165.000
						Construcția SPAU – 3 buc.	6.835					11,41	78.000
2	Satul Sămăncă		PE Sistem de aprovizionare cu apă	Finanțat FISM an. 2003-2004	Reabilitarea sondei								
						Construcția RC, L=5.600 m	821	1	1			491,11	403.200
						Construcția SE	821					34,10	28.000
3	Satul Teleșeu		PE Reabilitare rețelei de apă. IPROCOT.	Finanțat FEN an. 2007									
			PE Renovarea	Finanțat									

			sondelor și Castelului de apă	FEN									
			PE Extinderea rețelei de apeduct și construcția sistemului de canalizare. Hidroproiect			Construcția SE	1.435	1	1			25,09	36.000
						Finanțare LCM, Construcția RC L=8.700 m	1.435					424,39	609.000
4	Satul Donici		PE Sistem de aprovizionare cu apă, a.2010		Construcția RA, L=8.000 m	Extinderea RA, L=4.800 m	353					326,35	115.200
			PE Sistem de canalizare pentru obiecte socio- culturale.		Construcția RC, L=328.000 m Construcția SE	Extinderea RC, L=7.300 m	886	1	1			593,23	525.600
						Construcția SE	886					31,60	28.000
5	Satul Camencea		PE Sistem de aprovizionare cu apă		Construcția RA, L=9.000 m Construcția sondelor de adâncime – 2 buc.								
			PE Sistem de canalizare pentru obiecte socio- culturale. 2014, Hidroproiect		Construcția RC, L=1.500 m Construcția SE	Construcția RC, L=5.440 m	1.060	1	1			369,51	391.680
						Construcția SE	1.060					25,81	27.360
6	Satul Pocșești					Construcția RA, L=1.800 m	108					400,00	43.200
						Construcția RC, L=1.800 m	108					1.200,00	129.600
						Construcția SE	108					57,87	6.250